

Uvjeti za mirovinu prema ZOMO-u u 2025. godini

Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (ZOMO), pravo na starosnu mirovinu i prijevremenu starosnu mirovinu može se steći ispunjenjem uvjeta za mirovinu, a nakon prestanka zaposlenja ili obavljanja djelatnosti na temelju koje postoji obveza na osiguranje (obavljanje obrtničke ili poljoprivredne djelatnosti i dr.). Tada **pravo na mirovinu pripada osiguraniku najranije od prvog idućeg dana nakon prestanka radnog odnosa ako je zahtjev podnesen u roku od šest mjeseci od prestanka osiguranja.** Ako je zahtjev podnesen nakon isteka roka od šest mjeseci, osiguranik ima pravo na mirovinu najranije šest mjeseci unatrag, računajući od prvog dana idućeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva. Iznimka su osiguranici koji su na osnovi izmijenjenog ugovora o radu nastavili raditi do polovice punog radnog vremena pa mogu i bez prestanka radnog odnosa steći pravo na starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika. Oni mogu bez prestanka radnog odnosa ostvariti pravo na starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika od dana s kojim su nakon ispunjenja uvjeta nastavili raditi do polovice punog radnog vremena.

Zahtjev za priznanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu može se podnijeti **najranije mjesec dana prije prestanka osiguranja** tiskanicom zahtjeva u papirnatom obliku nadležnoj područnoj službi, područnom uredu ili ispostavi HZMO-a prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva ili u poštanskim uredima diljem R Hrvatske, Mirovinskim informativnim centrima ili online putem e-Usluga HZMO-a unutar sustava e-Građani. Popis potrebne dokumentacije naveden je u tiskanici zahtjeva.

Starosna mirovina

Pravo na starosnu mirovinu osiguranik stječe kada navrší **65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.** U prijelaznom razdoblju od 2020. do 2029. godine žene ostvaruju pravo na starosnu mirovinu prema povoljnijim uvjetima, s nižom starosnom dobi. To znači da u 2025. godini žene ostvaruju pravo na mirovinu sa **63 godine i 9 mjeseci života.** Osiguranicima koji prvi put ostvaruju pravo na starosnu mirovinu nakon propisane dobi i koji imaju navršenih 35 godina

Drage umirovljenice i umirovljenici, i ove godine trudili smo se da info.HZMO bude vaš izvor informacija o aktualnostima u mirovinskom sustavu, kao i aktivnostima koje HZMO provodi kako bismo ostali uvijek vama na usluzi.

Uredništvo info.HZMO-a od srca vam želi sretan Božić te mirom i radošću ispunjenu novu 2025. godinu!

mirovinskog staža polazni faktor za određivanje mirovine, koji iznosi 1,0, povećava se za 0,45 % za svaki kalendarski mjesec nakon navršenih godina života propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, a najviše za pet godina.

Za osiguranike koji su ostvarili staž osiguranja s povećanim trajanjem dobna granica snižava se ovisno o stupnju povećanja staža, i to po jednu godinu za zakonom propisani broj godina staža osiguranja koji se za efektivno navršenih 12 mjeseci računa s povećanim trajanjem:

- po jednu godinu za svakih 6 godina staža osiguranja koji se za efektivno navršenih 12 mjeseci računa kao 14 mjeseci staža osiguranja, 12/14
- po jednu godinu za svakih 5 godina staža osiguranja koji se računa 12/15
- po jednu godinu za svake 4 godine staža osiguranja koji se računa 12/16
- po jednu godinu za svake 3 godine staža osiguranja koji se računa 12/18.

Roditelju – majci ili posvojiteljici koja ostvaruje pravo na mirovinu u ukupni mirovinski staž za određivanje mirovine, stvarno navršenom mirovinskom stažu dodaje se i razdoblje od šest mjeseci za svako rođeno ili posvojeno dijete (ne za uvjet za stjecanje prava, nego za određivanje visine mirovine). Iznimno, ako je umjesto roditelja – majke ili posvojiteljice dodatni roditelj dopust prema propisima o roditeljnim i roditeljskim potporama koristio roditelj – otac ili posvojitelj djeteta, pri ostvarivanju prava na mirovinu dodani staž u trajanju od šest mjeseci dodat će se roditelju ocu – djeteta ako je koristio pretežni dio dodatnog roditeljnog dopusta.

Uvjeti za starosnu mirovinu za žene u 2025. godini:

Godine života	Mjeseci života
63	9

Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika

Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ima osiguranik kada navrší **60 godina života i 41 godinu staža osiguranja u efektivnom, stvarnom trajanju** (provedenom u obveznom mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju). Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ne mogu ostvariti osobe koje su navršile životnu dob za ostvarivanje prava na redovitu starosnu mirovinu. Polazni faktor za određivanje starosne mirovine osiguraniku koji je navršio 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju prije navršene dobi za stjecanje prava na starosnu mirovinu, a koji iznosi 1,0, povećava se za 0,15 % po mjesecu nakon navršenih godina života propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, a nakon navršenih godina života propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu povećava se za 0,45 % po mjesecu i može iznositi najviše 1,27.

Prijevremena starosna mirovina

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navrší **60 godina života i 35 godina mirovinskog staža**. U prijelaznom razdoblju, od 2020. do 2029. godine, žene ostvaruju pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema povoljnijim uvjetima, s nižom starosnom dobi i kraćim mirovinskim stažem. Tako žene u 2025. godini uvjet za prijevremenu starosnu mirovinu ispunjavaju s navršenih **58 godina i 9 mjeseci života i 33 godine i 9 mjeseci mirovinskog staža**. Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine smanjuje se za 0,2 % za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu.

Uvjeti za prijevremenu starosnu mirovinu za žene u 2025. godini:

Godine i mjeseci života		Godine i mjeseci staža	
58	9	33	9

Održani Međunarodni savjetodavni dani i sastanak Radne skupine s predstavnicima mirovinskog osiguranja Sjeverne Makedonije

U Zagrebu su **13. i 14. studenoga 2024.** održani Međunarodni savjetodavni dani i sastanci Radne skupine HZMO-a i *Fonda na penziskoto i invalidskoto osiguruvanje na Severna Makedonija*.

Na Međunarodnim savjetodavnim danima predstavnici sjevernomakedonskog mirovinskog i invalidskog osiguranja i predstavnici HZMO-a zainteresiranim strankama odgovarali su na pravna pitanja i pružili informacije vezane uz ostvarivanje prava iz sjevernomakedonskoga mirovinskog osiguranja. Na održanom savjetovanju pružene su pravna pomoć i informacije osiguranicima i korisnicima prava, razmijenjene su požurnice između nositelja mirovinskog osiguranja te raspravljani pojedinačni predmeti koji se rješavaju primjenom *Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju s područja mirovinskog i invalidskog osiguranja*. Najčešće postavljana pitanja bila su vezana uz redovnu isplatu mirovinskih primanja iz Sjeverne Makedonija te razloge obustave mirovina. Uz to, zainteresiranim strankama pružene su informacije o uvjetima na temelju kojih mogu ostvariti pravo na mirovinu u Sjevernoj Makedoniji i u Republici Hrvatskoj, kao i o razdobljima osiguranja koja su ostvarili u Sjevernoj Makedoniji.

Sastanci Radne skupine, održani 13. i 14. studenoga, uslijedili su kao nastavak dogovora sa sastanka tijela za vezu održanog u Skopju krajem listopada, a teme sastanaka bile su rješavanje spornih slučajeva preračuna / ponovnog određivanja mirovina te razmjena dokumentacije potrebne za okončanje mirovinskih predmeta.

Radni sastanci protekli su u konstruktivnoj atmosferi, a donijeli su učinkovite zaključke i značajan napredak u rješavanju spornih pitanja. Ovaj događaj još je jedan uspješan korak prema unaprijeđenju suradnje između dviju zemalja na području mirovinskog i invalidskog osiguranja.

KORISNICI MIROVINA - statistika za listopad (isplata u studenome 2024.)

Vrsta mirovine	Broj korisnika	Prosječna neto mirovina
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO*		
Starosna mirovina	408 154	632,26 EUR
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35. ZOMO-a	50 833	715,40 EUR
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO-a	64 640	531,74 EUR
Prijevremena starosna mirovina	176 957	572,11 EUR
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO-a	383	565,32 EUR
Invalidska mirovina	85 351	419,05 EUR
Obiteljska mirovina	157 483	483,35 EUR
I. UKUPNO - ZOMO	943 801	574,42 EUR
II. Djelatne vojne osobe - DVO	16 120	807,20 EUR
III. Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOHBDR	71 960	1.214,05 EUR
IV. Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	7 293	673,11 EUR
SVEUKUPNO I.+II.+III.+IV.	1 039 174	623,01 EUR
Prosječna starosna ZOMO mirovina s mirovinskim stažem od 40 i više godina	93 612	913,36 EUR
Korisnici osnovnih mirovina	20 431	773,88 EUR
Korisnici najniže mirovine kojima je mirovina određena prema ZOMO-u	270 545	395,31 EUR
Korisnici kojima je isplaćena osobna i dio obiteljske mirovine (DOM)	105 260	642,51 EUR

* bez međunarodnih ugovora

Ukupan broj osiguranika	1 724 665
Ukupan broj korisnika mirovine	1 228 501
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1:1,40
Prosječna neto plaća u Republici Hrvatskoj za rujanj 2024.	1.322 EUR
Prosječna sveukupna starosna mirovina ZOMO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili u 2024. godini (bez međunarodnih ugovora)	627,92 EUR
Korisnici mirovina - muškarci (46,27 %)	568 470
Korisnici mirovina - žene (53,73 %)	660 031
Prosječan mirovinski staž ukupnog broja korisnika mirovina - ZOMO	31 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	73 godine
Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine ostvarene u 2024. godini - ZOMO	35 godine
Prosječna dob korisnika starosne mirovine ostvarene u 2024. godini - ZOMO	64 godine

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U PROSINCU 2024.

UPRAVNO VIJEĆE HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

15. redovna sjednica Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) održana je 28. studenoga 2024. godine. U nastavku izdvajamo najvažnije odluke.

Utvrđen prihodovni cenzus za ostvarivanje prava na plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja iz državnog proračuna u 2025. godini

Prema Zakonu o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, HZZO svake godine provodi usklađenje prihodovnog cenzusa s promjenama prosječnog indeksa potrošačkih cijena i promjenama prosječne bruto plaće zaposlenih u Republici Hrvatskoj.

U skladu s navedenim, donesena je Odluka o usklađivanju prihodovnog cenzusa za ostvarivanje prava na plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja iz

državnog proračuna u 2025. godini.

Pravo na plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja iz državnog proračuna moći će ostvariti osigurane osobe HZZO-a ako im ukupan prihod u prethodnoj kalendarskoj godini, iskazan po članu obitelji, mjesečno nije veći od 421,92 eura te osigurane osobe HZZO-a samci ako im prihod u prethodnoj kalendarskoj godini mjesečno nije veći od 528,23 eura.

Navedeni cenzusi primjenjivat će se od 1. siječnja 2025. godine.

Financiranje rada pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije i pripravničkog staža zdravstvenih radnika

U cilju zapošljavanja što većeg broja doktora medicine u zdravstvenom sustavu Republike Hrvatske, HZZO će i nadalje

IZ SADRŽAJA:

- Utvrđen prihodovni cenzus za besplatno dopunsko zdravstveno osiguranje u 2025.
- Financiranje rada pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije i pripravničkog staža zdravstvenih radnika

financirati rad doktora medicine bez specijalizacije.

Stoga je donesena odluka o izboru doktora medicine bez specijalizacije za koje će se financirati rad pod nadzorom te je u prijedlogu Liste prvenstva uvršteno 52 kandidata.

Također se nastavlja i financiranje rada pripravnika – magistara farmacije i magistara medicinske biokemije i laboratorijske medicine.

Stoga je donesena odluka o izboru pripravnika za koje će se financirati pripravnički staž osnovom Otvorenog javnog

natječaja iz 2024. godine te je u prijedlogu Liste prvenstva pripravnika uvršteno osam kandidata i to tri magistra farmacije i pet magistara medicinske biokemije i laboratorijske medicine.

Nakon provedenih natječaja, ugovorne zdravstvene ustanove i drugi ugovorni subjekti HZZO-a će sklopiti ugovore o radu s odabranim kandidatima, na osnovi kojih će HZZO u najkraćem roku sklopiti ugovore o financiranju s ugovornim zdravstvenim ustanovama i drugim ugovornim subjektima HZZO-a.

IZVJEŠĆE O RADU SEKTORA KONTROLE U 2023. GODINI

(6. dio)

- Izvješće o radu sektora kontrole u 2023. godini (6. dio)

- Vođenje jedinstvene liste čekanja za provođenje ugovorene SKZZ-e

(Nastavak iz prethodnog broja)

3.4. Ukupan broj termina dostupan za provođenje ugovorenog SKZZ-a

Ponovljenim kontrolama utvrđeno je kako u 10 od 16 domova zdravlja ukupni tjedni broj termina u ugovorenim SKZZ-e djelatnostima domova zdravlja još uvijek odstupa (manji je, u većoj ili manjoj mjeri) od broja termina koji je izračunat na osnovi srednje vrijednosti trajanja termina za pružanje SKZZ-e po jednom ugovorenom radnom satu sa HZZO-om.

3.4.1. Broj termina dostupan izabranim doktorima PZZ-a za eNaručivanje

Prethodno provedenim kontrolama utvrđeno je kako niti jedan dom zdravlja nije poštivao u potpunosti ugovornu obvezu dostupnosti svih termina za provođenje ugovorene SKZZ-e izabranim doktorima PZZ-a za eNaručivanje, već su to omogućili u manjoj mjeri te je tjedni broj termina za provođenje ugovorene SKZZ-e dostupan izabranim doktorima PZZ-a za eNaručivanje od ukupnog tjednog broja termina (15.657) iznosio 3.431 termin, odnosno 21,9 %.

Ponovljenom kontrolom utvrđeno je kako i nadalje domovi zdravlja nisu sve termine učinili dostupnima izabranim doktorima PZZ-a. U odnosu na ukupan broj termina izabranim doktorima PZZ-a utvrđeno je kako je u sustavu eNaručivanja dostupno 7.488 termina za eNaručivanje.

Od ukupnog tjednog broja termina za pružanje SKZZ-e (24.506) u domovima zdravlja ponovljenom kontrolom utvrđeno je kako

je izabranim doktorima PZZ dostupno 7.488 termina, odnosno 31 % termina za eNaručivanje. U odnosu na prethodnu kontrolu kada je utvrđeno 3.431 termina tjedno za eNaručivanje, u sustavu je 118 % više termina za eNaručivanje.

3.4.2. Vođenje jedinstvene liste čekanja za provođenje ugovorene SKZZ-e

Sukladno odredbama općim aktima HZZO-a i preuzetim ugovornim obvezama domovi zdravlja obvezni su voditi i upisivati sve narudžbe u jedinstvenu listu čekanja (naručenih osiguranih osoba HZZO-a eNaručivanjem i naručivanjem u domovima zdravlja) u elektroničkom obliku u Središnji sustav kalendara za vanbolnički SKZZ-e i time omogućiti prikupljanje svih upisanih podataka Centralnom sustavu eListe čekanja i eNaručivanja.

Provedenim kontrolama utvrđeno je kako domovi zdravlja u najvećoj mjeri upisuju narudžbe u jedinstvenu listu čekanja u Središnji sustav kalendara za vanbolnički SKZZ-e, međutim u određenim ugovorenim SKZZ-e djelatnostima po domovima zdravlja to nisu činili, čime su onemogućili prikupljanje svih upisanih podataka Centralnom sustavu eListe čekanja i eNaručivanja.

Ponovljenom kontrolom utvrđeno je kako svi domovi zdravlja nisu postupili prema naloženim zahtjevima za otklanjanjem utvrđenih nepravilnosti iz prethodne kontrole te su kontroliranim domovima zdravlja uz ugovornu mjeru opomene, izrečene i novčane kazne u ukupnom iznosu 18.481,67 eura.

Uvidom u izvršenja sukladno odredbama ugovora, temeljem Odluke o načinu utvrđivanja

maksimalnog iznosa sredstava za provođenje izvanbolničke SKZZ-e u razdoblju siječanj – prosinac 2022. godine utvrđeno je kako su najviša izvršenja u kontroliranim domovima zdravlja u djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije, a najmanja u djelatnosti psihijatrije. Kako su kontrolirani domovi zdravlja u 2022. godini u prosjeku bili na 90 % izvršenja, isti imaju još prostora otvoriti termine za SKZZ-u, kako bi se rasteretio bolnički sustav i osiguranim osobama HZZO-a osigurala cjelovita i pravodobna dostupnost svih ugovorenih zdravstvenih usluga na što su u kontrolama i upozoreni.

3.5. Termini za provođenje SKZZ-a u BZU u djelatnosti dermatovenerologije

S obzirom na učestale predstavke osiguranih osoba HZZO-a na neprimjereno dugo čekanje na specijalistički pregled u djelatnosti dermatologije i venerologije (šifra djelatnosti: 2040000) te kako je u Republici Hrvatskoj početkom 2023. godine evidentirano preko 57.000 otvorenih neotkazanih narudžbi s ukupnim prosjekom od 134 dana čekanja provedene su izvanredne ciljane kontrole u 14 bolničkih zdravstvenih ustanova, u kojima se u trenutku analize čekalo duže od navedenog prosjeka

Kontrole su proveli ovlaštene radnici HZZO-a neposrednim uvidom na radilištima u veljači 2023. godine kada se utvrđivala organizacija rada radilišta u kojima se provodi dermatološka djelatnost, načini naručivanja i zastupljenost pojedinih oblika naručivanja, vremensko trajanje pojedinog termina, vođenje jedinstvene liste naručenih osiguranih osoba, ukupan broj naručenih te prvi slobodni termin na dan kontrole.

Po učinjenim kontrolama sastavljeni su i potpisani zapisnici o provedenim radnjama u postupku kontrole u prostorijama kontroliranih ustanova te izvješća o provedenim kontrolama za svaku kontroliranu ustanovu.

Neposrednim uvidom na radilištima dermatoloških djelatnosti utvrđeno je kako

kontrolirane ustanove pri naručivanju osiguranih osoba HZZO-a omogućuju sve oblike naručivanja (osobnim dolaskom, telefonski, eNaručivanjem i elektroničkom poštom), a najzastupljeniji oblik naručivanja je eNaručivanjem iz ordinacija primarne zdravstvene zaštite u prosjeku, u odnosu na ostale oblike naručivanja, oko 50 %.

Vremensko trajanje pojedinog termina (tzv. slot) u svim ustanovama je 15 minuta, osim u Općoj bolnici Pula i Općoj bolnici Karlovac gdje je trajanje termina 20 minuta.

3.5.1. Vođenje jedinstvene liste čekanja za provođenje ugovorene SKZZ-e

Provedenim kontrolama utvrđeno je kako sve kontrolirane ustanove upisuju narudžbe u jedinstvenu listu čekanja u Središnji sustav kalendara čime omogućavaju prikupljanje svih upisanih podataka Centralnom sustavu eListe čekanja i eNaručivanja što je u skladu s odredbama Općih uvjeta ugovora o provođenju specijalističko - konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

3.5.2. Ukupan broj termina dostupan za provođenje ugovorene SKZZ-e

Provedenim kontrolama utvrđeno je kako pojedine ustanove još uvijek nisu otvorile dovoljan broj termina za provođenje ugovorene SKZZ-e u djelatnosti dermatologije u radnom vremenu ugovorenom sa HZZO-om, a prema zahtjevu HZZO-a da se ukupni tjedni broj termina uskladi s izračunatim brojem termina na osnovi srednje vrijednosti trajanja termina za pružanje SKZZ-a u radnom vremenu ugovorenom sa HZZO-om.

Kontrolom je utvrđeno kako u osam od 14 ustanova ukupni tjedni broj termina u djelatnosti dermatologije odstupa (manji je) od broja termina koji je izračunat na osnovi srednje vrijednosti trajanja termina za pružanje SKZZ-e po jednom ugovorenom radnom satu sa HZZO-om.

(Nastavak u idućem broju)

- Termini za provođenje SKZZ-a u BZU u djelatnosti dermatovenerologije

- Ukupan broj termina dostupan za provođenje ugovorene SKZZ-e

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija

Margaretska 3, 10000 ZAGREB

www.hzzo.hr

Za nakladnika: ravnatelj Lucian Vukelić, dr. med. spec.

Urednice priloga: Veronika Laušin, dr. med. spec., zamjenica ravnatelja HZZO-a
Martina Furlan, dipl. iur. i Nevenka Mirković, dipl. iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989